

ionem, et ex' Ulyssipone esse ignem, Strubis in alescat, nisi in
Ulyssipone esse nunc. Ulyssipone q' uinat frigida latte calorem ignis,
tunc n. uirilis refrigerabit: qd si agentia sint & q'ha nec calo-
rem, nec frigus recigit. Item d'm de porculatione in d'loris l'mor-
tis s. n. Romae mortali vulneribus & vulnerabili Ulyssipone, nō
bi mortali si Romae mortali. qd si d'm Letrus abius sibi fuit
n' penetrabilis natr, n' iust n' penetranti p'st ejusdem cor purif.

Ntibyl 3° est' d'm diuinisq' fieri ut est illa accinctia
q' n' uiuunt in dinem ad tum sint in Letro Rome, et n' sint in
Letro Ulyssipone. Ulyssipone ut illic mortali, hic uiuunt, n' in d'leti ui-
uere et n' uiuere idem Letrus, q' neq' e' malignansq' id, et negat
eum uiuere et Ulyssipone qd falsum e. It de his alibi.

Capit. 6^m. 7^m. 8^m. et 9^m.

Quæstiō. 1°

¶ ne vacuum in natura detur?

¶ neq' d'si ex pia in lateris filium constitui, q' nulla ui-
deuer possunt, nisi apertu' orificium, q' aer ingrediatur.
at haec
In curva bi' tulit p' uulgo uentosass q' carnem sursum aperit
q' aer & p' reg' igne inaluxat, et in raritatem abiecta ex-
tincta flama, frigescit et consticti in min' spatiu', ad
q' occupandum earo elevati. 2° q' bi' ioc' q' vacuum se da-
re vi' obliuerit um' in conseruacione rerum, impedit q'
infelix us' celestes in mundum sublunarem q' ap' inane spa-
tiu' influxus n' transirent: it hoc regnarat nō: q' ob' vacuu'.

Bogatus h' qui corpora q'ntitatibus obstant nō debet ua-
cuum? q' n' s' u' d'ndem, q' sepe u'lt' nō ad hoc ioc' u' qm' h'ent
ya blunaria ut ad sem' loci desam cum opus fuerit, rapiant'. Alijs
do utile' q' facultatum alterarium, q' corpora rarefactiunt.
Annun'g'm. uasa frangit. Imo n' raro p' negatiuum obstantia
ut in lateris filium.

Ntibyl

*Notabij 1° ad rotem uacui n' sufficiere corporis negatio in
re regni priuacionem, q' dabit in spacio circumfuso alijs superficieis,
qd tñ n' fuit an regnum mundus esset, ut p' sit.*

*Notabij 2° n' datum iiii uacuum si celum Empy-
reum moueret, q' n' anguli prominentes replerent ad hunc, q' antea
corporis n' hixit, cum celum uersaretur bi hoc p'sarent ex alia
q' descendendo et relinquendo in aere tantundem spacio.*

*Notabij 3° n' uas plenum aqua cetera in hoc frigido
celo ubi agm. q' n' e' condensandam ob periculum uacuij pd si
condensari, uas dissumpetur ita ut in eo ibant in q' tanta frigide
incipiat extensis congelatio. Itaq' si fractio et congelatio id
momento inciperet, cum imm' post inuptione congelationis
facta fractio e' negaret (q' n' definat p' ultimum sui e'le)
sine dubio in medio illo tempore dascri uacuum. Fran-
gendum q' erit uas. Deo detrahente q' p', si o'p' sint agilius
tutis; n' u' deti agilius u'is in ag' ad congelationem et in uase
ad n' fracti' u'at, nec aqua condensabili. Co-
pus n' undiq' agili resistens, minime cedit; ut u'is in quo
presto q' p' in longum et genitos uertices se porrigit.*

*Notabij 4° n' posse ut duas tabulas p'fecte pla-
nij alteram ab altera abtrahi ut pariter p' ois p'is le-
u'eti; q' aec imm' post instanti elevationis n' posse distingui
zum medium quenam, cum igit' qd e' a p'is usq' ad me-
dium fuerere prig' debeat. Item n' posse eadem tabulas
in ois p'is n' s'ungi, q' p'g'ostaret aerum definire e' n' t.
in iugis p' tabularum q' m' mi n' il', qd e' i' impossibile
unde segni ex his, posse tantulum aerum tenere ingen-
tem, scilicet n' descendat et cum alia tabula d'g. fe-
ria q' m' ois p'is n' opulebit.*

*Notabij 5° u'ehementiorum e' appetitu', quem singu-
la hinc ad conseruacionem h'is appetitu' quem hinc ad priuacionem
bonum, q' deservunt spiritum locum et impinguandum uacuum,
et cetero q' n' in se reficit q' long curando bonum co' p'.
u'liare et bonum curat, qd peculiare antegonit generationi
aliorum, et n' in omnium.*

Mabif 6° igitur imaginarium, qd i supra vacuum n' dicitur
vacuum, qd i in superficie celestis situs possit vacuum, torquere
ac qd in vacuum repletum lauum, tñ hæc reflectio naturæ fieri negat
sunt nec hoc naturæ ibi fieri possit.

QVÆSTIÖ 2ª Possitne virtute divina dari vacuū?

By agt. Sol 1° qd Deus possit idem elementum ignis in nihilum re-
gire, et lumen denegare suum concursum, ut posset qd debarent con-
currere ad impedendum vacuum: imo qd n' denegat eum, corpo-
ra n' possent idem spatiū in instanti occupare: qd' abilitate
vacuum. 2° potuit Deus istas sphaeras celestes constitutare: qd
solidum mundi sublunarū spatium vacuum esset.

Vices 1° dari vacuum i qd in ordinatum et contra naturam:
qd Deus n' facit inordinatum, qd' n' efficit vacuum. By Vices
vacuum i qd inordinatum et contra naturam; si res naturæ fuisse
in manu, n' n' si accipiantur qd' tunc hæc pōam studiorum
ut deo sufficiantur.

Vices 2° rido qd mo' datur, representat bonitatem divinam
et hec representatio i finis operis, dicitur: qd Deus n' possit aliqd effi-
cere qd n' habet hunc finem: qd n' possit ordinem mutare qua-
rum. By n' est ordinem qd mo' datur, qd ei' cum, qd lumen facili
representare bonitatem divinam cum similitudine, augm' n' contra
naturam.

Deus 3° ordo qd mo' i factus i qd ordinam artem: qd si con-
tra lumen ordinem detur vacuum, dabili' error contra artem
divinam. By neg. contraria qd i arte divina n' est i ille ordo
qd mo' datur. It is ille, qd lumen datur.

QVÆSTIÖ 3ª Virtus angelica possit vacuū in naturam inducere?

By neg. 1° qd i Nam naturam corporalem, qm mutare i
affinis

Opinum conditionis 2° qd' miraculu' miraculu' autē nō fit opia
mirabile nisi à deo. 3° qd' si Angeli efficerent vacuum sūm
daretū vacuum natū, Angeli n. n. sunt signatū.

Vñ apprendim⁹ i' resistentiam, qd' res corporalis absit
tunc vacuo li' infinitam synchategozmatice, ut ē illa, qm.
mng ignis in vacuo repugnat diuisio: nō gō motus loci qd'
dat⁹ ad impedimentū vacuum fiat impedit⁹ infinito, id gō fiat
et alium appetitum, quem res natū hant diligat⁹ et co-
seruationis, qd' appetitus i' infinitus synchategozmatice, inre-
sistendo.

QVXSTIÓ 4^a

¶ **V corpvs in vacvo moveri possit?** *¶* *¶* *¶* *¶* *¶*

¶ affl. sine abalio qd' nulla ē rāo cur iaculum sorquēt
nequeat f' vacuum sine à se, qd' si intra calū, statim effet vacuum
et ignis in medio à deo exarcti, ignis accendit sua levitate, et
appetitus reiungendi corporis id est ad sui conservacionē p̄in-
finitum.

¶ Notabilis 1° corpus qd' in vacuo manaret, nō efficeret va-
cuum, qd' hinc quen antea motum occuparat inanem zeliquat
qd' iam supposuit illud à deo factum, et tñ hinc mutat:
¶ Notabilis 2° rum qd' illis motus distare à rō ad quem non
restabat in pleno, rō persuasione.

QVXSTIÓ 5^a

¶ **V corpvs in Vacvo positum in ins-
tantī an in tempore moveatur?** *¶* *¶* *¶* *¶* *¶*

¶ in tempore Ioh 1° qd' successus adhuc nō fit querit à medio
pleno rō et à distanciā qd' dari in extrema: rō nec distanciā
in vacuo effet eadem (qd' deus nō in nihilum deduceret esse)
et ignem terra qd' distaret à celo hanc ut mō dicitur:
qd' adhuc motus effet successiv⁹ acq' in tempore.

2° qd' in lapide galmaro, q descendet p vacuo ad alu-
nam uiginti galmarum prigr. estat χ^{a} , galmaro a pte uige-
rissi qm $\chi^{\text{a}} 2^{\text{m}}$, et 8^{m} et qd' de fin' in diversis instantibz. id
in instantia tempq medial: qd' descendet legi in tempore.
Venit (Den apparel in aliuna d' g. Deum galmarum, q descendet tan-
gendo qgillum immobilem prigr. uigili tangere: 1° palmo in-
fimis qm 5° medid, et qm deuino ultime: qd' descendet
ret intempore.

3° greciat' a qdam Angelo pila p vacuo, q reper-
uita a terra ad uenit Angelum a q retinebat. hic molo
exit in unu instanti l' in duobz: Si in uno: qd' pila n' ex illa e'
unigra ab Angelo: si in duobz: qd' in tempore, qd' duo instantia
n' iuntur. In aliis dum opus dicit ex aliis sive loquuntur.
Hinc instans mobile n' iust consumere tempus in motu ob-
stensioem corporis in medijs, id obstantiam horum. Vix
t' si corpora tempus consumeret dum mouentur in uacuo duo cor-
pora in pondere in aliis id tempus consumeret in idem tempore.
Id corporis granis cibaris paribus, ceteris deorsum mouentur: qd' ne
illud seipse absurdum, n' consumet tempus. Et cursus neg. seip-
selig. n' perdueret corpus granis ob mai. uiriliter motuum.

Capvt, io, ii, 12, 13, et 14.

I Qvrtio. i². Recte ne Temporibus Arte defitv fverit?

Biz affl. de his sic hinc. Tempus' n'us motus 5° prigr et postterig.
1a parte n'us intelligit & astrictus, id coneretus rebus. I,
hinc numerus qd' est ex pte motus. qd' n'us confinit ex unitate
tempi n' re, id rei mensura. 2a parte motus/ intelligit id, qd'
motus i' celi mobilis cuius motus tempus ab aliis definitus
mensura interna, qd' est mensura ex terrena viam instrumentum
partium, qd' hinc et' ha partia tempora qd' mensurante intrinseca.

3^a / 1^m prius et posterior / ita explicabitur tempus est
per motus numeratae pars durans ipsum aliud abuntur prius
aliud posterior. Hinc colligatur quod tempus per intervolum dicitur abutur
in horis dies etiam. Est in sensu reali, si motus durationem.
Notabilis 1° tempus est quod continuum si sumatur pars eius in
re ipsius durare, si vero sumatur pars eius abintia in variis ejus-
dem motus unitatibus dividitur eis non duraret.

Notabilis 2° illas partes / prius et posterior / explicari tempus,
et non explicari tempus, quae signant per motus numeratas, quod tempus
explicant, et non explicantur tempore. Unde et sequitur quod tempus per
ipsum declarari.

Notabilis 3° tempus sit ignorans motus, quod hic non illud ren-
dit comprehendendi, sed in ratio mensura tempus esse quod nescit motus, ipsi-
nosciens. Hinc etiam motum est velocitas. Propter quod peruanam mo-
ratem fecit. Item tempus quod nescit est a motu perindeat, motus in
gender a tempore ut a mensurante in ratione nobis magis motum est.

Notabilis 4° Sphaeram per certum tempus et in tempore, id est
est sui motus durationem vindicare. Notabilis 5° tempus sortitus
varias appellationes a motu in securorum orbium, sic etiam et motu
solidi distinguuntur in annos, et motu lunae in mensis etiam. Et tunc
non certum tempus potest in mensura temporis, quod tempus indicant tunc
per se unum operandum regendum, et semilia.

Notabilis 6° tempus non est mensuram quod nisi ex ac-
cidente contingat, in mensura motus, huius priuatio est quod, unde
non definit per se tempus id est motum.

Notabilis 7° tempus non componi ex his, quod sunt, quod
non existunt, et non successiva, quod est tempus, tunc prius et
alios existit, quandoque instanti unius genere antecedendum,
et subsequendum.

Dubitabilis 8° quod existat tempus? Propter tempus abso-
lute et simpliciter non per instantias, id est per se successivas altera
existere. Quod est quod existit non distinguuntur et non existentes. Non
existit instantis non distinguuntur ab instanti: id est instantis distin-
guuntur ex parte rei a tempore. Quod est illis existit ab existentia

2° instans i^o indivisiabile aequal^{is} indivisiibili^e id est extra.
Id extra temporis i^o divisibili^e cum n^o distinguatur a tempore epici-
tiali successivo. Go otto. Estens in vi tempus existere p*ro* instalatio
q*uod* instantia sunt temporis p*ro*pt*er* statu*s* eius uniones, sine
q*uod* tempus n*on* datur.

Hinc diliges illud effatum nos c*on*sidera*t*, i*n* intelligi
n*on* de re successiva, nec de permanenti*b*, q*uod* momento sunt haec
rum sunt. Id permanenti*b* q*uod* sunt p*ro* modum n*on* habent
suum c*on*pletum, nisi q*uod* finiti sunt.

Diliges 2° aliud effatum nos mit de tempore here*ter*
instans, i*n* intelligi mit p*ro*fundum et de tractu: n*on* ad indefinitum
ad instantiam q*uod* e*st* illud, q*uod* constat ex p*ro*p*ri*e auct*o* et subse-
quente q*uod* sunt incerta et instantia in tempore presenti.

Q*uestio* 2^a ¶ ne tempus a motu distinguatur?

¶ affe dubium h*ab* i*n* distinctione? Dico distinguuntur virtutis q*uod* late-
rabilit*is* in M*ateria* q*uod* prout i*n*dura*c*, Caus*is* modalem distinctionem regit.
Sed nostra resolutione, q*uod* tempus mit aliud i*n* p*ro*p*ri*e numerata. Id
q*uod* constant videlicet n*on* distinguuntur nisi virtutis. Go otto. 2° nec num-
bus p*ro*p*ri* e*st* sine suo motu, nec motus sine suo tempore: Go intentionem.
3° tempus e*st* duratio, q*uod* n*on* distinguuntur ab extra motu: Id extensio
n*on* distinguuntur a re existente: Go nec tempus nisi virtutis

Q*uestio* 3^a ¶ p*ro*p*ter* tempus aliorum rerum divisores constituyentes sint?

¶ affe h*ab* n*on* diversas duraciones p*ro* diversitate effiarum. Vi-
ta successiva, ut motus, h*ab* q*uod* duracione tempus. Res instantia, ut
motus, h*ab* q*uod* duracione, instantia: Tunc h*ab* q*uod* duracione
et instantia. Anguli et a*re* rotat*is*, et corpora celestia, et mo-
tus

hinc durior et durum. Subiecti corruptibilis hinc durior et durum cum non sint successores durum, non permanenter permanet; sed medium quod inter haec duo, id appellatur mens et sui. quod est durans et, quod per motum agravantis permanet in finito motu ut gemitus ad quam pro alteratio et levitas ad ipsum per se acceditio tenetur hoc est in mensurantibus alia entia quod aliquando hinc in momento, ut intellectiones, conceptus, huius scientiam. Visio Beata et amans beatitudinis hinc durior et durissimum participat. Gratia Fidei, et eius ordinis magnitudo hinc durior, minus quandoque et terminabilis participat.

Rogabis 2° ut iuncto aliqd accidat spirituale agravante in tempore tempus illud domini spirituale? Propterea hoc quod a tempore et durior indistincta et motu, quod agravatur illud accidit. Id motus est spiritualis: hoc est tempus. Nam domini de accidente sicut in magnatibus tempus non est agravatus est per misericordiam eternitatis participat.

Rogabis 3° ut de tempore spirituale discretum. Propterea vocari auctor tempore spirituale discretum, quod conflati ex discretis instantibus, quod dicitur. Angelus operatur ab spirituibus discretis in diversis instantibus.

Rogabis 3° ut in uno instanti temporis possit dari multa instantia nec pro affectu quod instantia nec sunt signa quodam indicantia independentia unius ab alio possunt dari multa in eodem tempore instanti ut visibilia in hoc quod datur in unico tempore instanti cum in subiecto sit prioritate nec quam corporis, ut corporis ipsum vivens et uiuens ipsum sit, et at ipsum homo aequaliter datur isti quod fuerit instantia nec.

Finis libri Quarti.

liber Quintus Physicorum

Capit. 1^m, et 2^m.

Quæstio. i²

Quæne motus in triib; in categoriis
perse versetur?

Q[uod] ha[bit]as, q[uod] regranti condicis ut aliqd motum sit? P[ro]p[ter]eas
undem sic ut in re, q[uod] moneta, ratiō cōtrariū. Et q[uod] incipiatur motus tunc
ad contrarium oppidu[m]. Alteram, u[er]o ut id q[uod] motum sit p[ro]p[ter]eas
parati neq[ue] nō aliqd motus, q[uod] uera actio, s[ed] passione duc-
mias. Has regrit h[ab]et.

Q[uod] ha[bit]as? P[ro]p[ter]eas ueristi insti[tu]tū p[ar]tis, s[ed] i[n]stabilitatis,
q[ui]litalis. Et ubi? Q[uod] affe[ct]us q[uod] sit statorum h[ab]et illas duas
condicis: So[lo] illas h[ab]et ait, q[uod] uirant contrarietatem,
nee subtilis sine motione adueniunt.

Bogatus nō q[uod] rem debent in illa contraria? Q[uod] dñe[re] ille his p[ar]tibus
nos in i[n]stabilitate aliqd latitudine, extensio[n]e ut latitudo i[n]stabilitatis, q[uod]
uertit oris in i[n]stabilitate unius uicti et i[n]stabilitate sex extitorum,
graduum ut inter summe calidum, et summe frigidum, in
i[n]stabilitate min[or] calidum, et min[or] frigidum: ita in album et
nigrum, in i[n]stabilitate coloris diversus. Denique q[uod] r[ati]o unius p[ar]tis
succipiue agri ratiō alterius amittit, ut extensio motilis, in priori
et fine p[ar]tis, in i[n]stabilitate extensio motilis fusca f[ac]t[ur] intercage-
runt.

Hinc colliges i[n]stabilitatem, in aurum q[uod] dñe[re] a gene-
rante, q[ui]lta p[er] generant comp[ar]at ex aucto p[er] se, tempore m[od]i, i[n]stabilitas
resuluit

41

resultat unum ad illam datus motus. Dicimus 2° quod qualitas aequaliter mutu
successio non regimur sine motu et in latitudine infinitam, ita pte-
ri existit infinita pars motus, et infinita pars qualitatis aequaliter sunt
et hec pars sunt coextantes, est invenire, et non aequaliter unicarum, et
transubstantiantur in unum unius finiti.

Ita hie notandum, quod est qualitates pars proportionales
sue intentionis in infinitum dividuntur (ut qualitas
in pars extensio) sed hoc redigitur claritatis gratia, ut
tas pars in numerum extensem oculo rumpere.

Dicimus 1° generatione i^o motus se extendit ad subiectum: hoc est
ad partem subiecti datus motus. Quod significat, maius i^o motus ab aliis, actio
concede: et motus quod hie accipitur est motus successivo nego. Unde
quando Aristoteles dicit una generatione et velociorem alia loquuntur est
de generatione acceptas et alterias illi puras, inducuntur de ipsius.

Dicimus 2° subiecta hinc contrarium, hoc poterit habere mo-
tum. Quod non hinc contrarium ex necessitate, sed privatum
quod non sufficit. Dicimus 3° ad relationem predicatorum motus genere ad numeros
trios categorias. Quod ad relationem hinc datur motus primo et secundo et ter-
tiario, et per hanc rationem ad finem quod motum habet et relationem inservit
tum distinguuntur. Sicut datus motus ad divisionem per hanc rationem
distinguitur. Item ad datum, per hanc rationem datus ad tertium.

Caput 3^m, et 4^m.

Quarto. i^o

¶ Motus distinguantur species priores secundum
quos servuntur?

Haec sunt motus, distinguantur species per trios ad quos pertinet.
Primum comparatur ad motum ut actus, et secundum ad
potentiam: sed secundum datur ei specificum coniunctio ex potentia. Hoc est trius
motus. Secundum motus nominatur a trio. V.g. albedo facie abal-
tudine, et per illum definitus, hoc est illum specificatus.

Qta 2a d^r modus specificati^r er^r f^r trios, 2° q^r? B^r neg
q^r d^r n^r pot sumere spem a d^r d^r p^r distinet^r et in se i^r
transit: It m^r sumit spem a tio ad quem g^r n^r a n^r
2° j illis contrario, et ab eo ipse distincto.

Qta 3a d^r modus differat ipse a multis sumptuosa g^r
predit a tio negativo ad huius g^r tuium? B^r neg. Ab^r q^r genera^r equi
d^r g^r n^r est alterius p^r, ac n^r e^r si imm^r ante e^r fia introduc^r
nem nulla est in me fia, hinc recens fia succederet: Go similitudo
v^r albefatio rigidatur a rigide^r nra a n^r abo, est fia distincto ipse
et accentuato m^r differet, eo qd 1° lo concerneret tuum positivum,
2° loco negativum 2° q^r affirmeretur.

Qta 4a d^r modus q^r aliis triis fia*re* in instanti, ut ille q^r
id triis fia*re* in tempore s^r i^r eadem ipse? B^r neg. q^r modus
ille primus est instantaneus. 2° est etiato continuus, et successus.
Go different ipse.

Quaestio 2°

Quo pacto molus, q^r in quantitate versa-
tur a his in quibus tendunt spem
accipiunt?

Molus ad quantitatem diuidi solet in accretione p^r q^r m^r & cursum no-
nas iustas, aequali, & alios, ea q^r tam exalt. d^r g. in ligno aggluti-
natur illi, q^r in igne lignum comburente dabat: et in decreto in
q^r m^r curva deponit iustitas, 5° alios separati. Hic p^r c^r t^r.

Qta i^r d^r modus secretarii sit molus positivus? Curus
neg. No fideliter affe*re* iundum e. q^r tio*re* i realis nempe mi-
nor iustitas: Go est molus. Et u^r modus iste ipse distinctus
molus accretionis q^r tio*re* ad quantitatem d^r n^r accedit
n^r tract^r ab illam met*re* iustitatem, ut ad prim*um* incompletam t^r
iustitatem, decrebitur tract^r ad eandem ut ad ultimam, et qd con-
pletum.

Hinc collig^r id d^r m^r de remissione iustitatis, qd si iustitas mi-
nus ad gradum, tum finiet^r molus remissio*re* i no*de*j^r iustitas
i remitti*re*, fine*re*. Vt sic iustitatem illam remitti usq^r ad
gradu

gradum n^o p^{ro} mediu^m ad illam imm^{er} t^{er}ram, id p^{ro} motu, q^{uo} imm^{er}
t^{er}ra d^{icitur} q^{uo} gl^{ori}at^e o^pposit^a am, q^{uo} aliam sp^{ecie} expellit, ut si se-
gus expellat calor em ab aqua.

QVIESCITUS

Quia r^{ati}o motu^s ad q^{ui}litate^r p^{ro}linet^e
2 f^{aci}l^{is} iⁿ q^{uo}d f^{aci}l^{ent} s^{pe}
sortiantur.

Et distingui s^{pe} q^{uo}d q^{ui}lata^r f^{ac}il^{is} aegrit^e s^{pe} distingui-
tur, q^{uo}d de q^{ui}litate^r extre^mum uerissimum e^c. Dicitur ab his q^{uo}d quando
una alteratio^r itur f^{ac}il^{is} iⁿ caru^{le}um id est o^{mn}is (q^{uo}d q^{ui}lata^r media)
ad id est o^{mn}is nigrum; et alia alteratio^r itur f^{ac}il^{is} uiridem id est o^{mn}is
(q^{uo}d q^{ui}lata^r media), ad colorum e^c nigrum; sunt alteratio^ris.
et motus isti ejusdem s^{pe}? Et in q^{uo}d uenit ex illis dan-
dios motu^s in 1° Vng iⁿ ad id est o^{mn}is caru^{le}um aliq^{uo} ad nigrum in 2°
Vng iⁿ ad id est o^{mn}is uiridem aliq^{uo} ad nigrum. Igit^{ur} si motus illi
primitu^r iⁿ se comparente in altero uenit id e^c diversa s^{pe}
sunt sunt color caru^{le}us, et id est id est p^{ro} illis ducti. Si u^c e^c
motus posteriores praeceperint nigritudinem conferant, u^c ejusdem
s^{pe} ut sunt illi du^o nigritudines. Si u^c motus priores compare-
b^{ur} cum motibus posterioribus affirmendum e^c illis s^{pe} dicitur sic
fratrum. Nisi obstat q^{uo}d motu^s ad id est caru^{le}um id est o^{mn}is et motu^s
ad uiridem sunt u^c ad nigritudines ut per in introductione fuit
imprimis q^{uo}d s^{pe} distinguuntur ad introductione. ait zoat^{ur}, cuius
introductionis uita e^c.

Hinc diliges 1° n^o bene dici q^{uo}d Socrates albescat
cum multa id est o^{mn}is caru^{le}um ad albedinem, id post quam
aliquem albedinem gradum reuigit esse.

Diliges 2° n^o e^c eandem ratione in motu, q^{uo}d Socrates. H^{ab}.
1° accipit id est o^{mn}is uiridem, 2° nigrum, et in motu, q^{uo}d laetus
H^{ab}. Extendit f^{ac}il^{is} ignem et aerem: q^{uo}d ille aegrit^e q^{ui}lata^r
s^{pe} distinguuntur aegrit^e motu^s f^{ac}il^{is} illes aegrit^e s^{pe} distinguuntur.
ut laetus aegrit^e multa ubi ejusdem s^{pe}, circunscripti-
na, aegrit^e n^o motu^s s^{pe} distinguitur.

Qvæstio 4^a Quo nam mō latioes à fr̄is, in qvōs seruant spēm capiunt?

Qta 1^a Vlatisq; vnguantijs p̄e 1^m rōe naturalitatis, n.
pos n naturalitatis? Et motus localis q possum in loco natu-
ri et q possum in loco n natu ex eo p̄eferat p̄e? Q regi-
z a gradu caloris in igne q. Vg. reuocat gradum amictum,
et gradu caloris in aqua q. Ex quidem p̄eum cum h in igne calor sit
natūrālē nūtūlē in aqua p̄ter nām vñ natūlē. q semel ex eo
motus q lapīs acq̄uit ubi in terra et in aere, s̄t q disangle-
rit rōe superficij, et accinstate.

Qta 2ª Vlatis sumant dictionem sp̄ificiām à tīs
metijs sumptis? Q aff. q̄ hos metijs sumptis p̄dūcent et n sub
alijs fāctate. q ab illis sp̄ificiānt. Unū siunt ubi dicitur
dicitur in duas sp̄es infinitas sumptis in vñ definitiūm, et ceteris:
initium, similitudine dicitur in duas, in eam q dicitur
ubi definitiūm, et in eam q dicitur ubi circumscrip̄tiūm.

Qvæstio 5ª Vad uñitate numerale motus ex iova h sufficiat q uñtas numeralis rei mo- tūlē temporis, et fr̄is q motu aq̄uiritur?

Raff. Unū uñis, q mouet n sit una nec temp̄is uniuersus nec fini-
q̄dam particularis, n erit motus uno numero. Regulij in 1° Vligrati
et unitas motoris? Q n regi unitatem singulārē numericā, q
motus, q̄ duo hōis fūrem trahunt i singulis unus in hōis duos
motores.

motoris et n^o unum simplici. Probat 2° & motus q^o ab uno motore ederetur, potest idem n^o. ab alio motore effici. Et neg. hoc n^o. sensu dividit. Atq^o unum medium uno motore indigere.

Hinc colliget 1° signum partim uiride, partim aridum n^o et unum sublim^o & duplex, uiride et n^o uiride aequaliter si moneatur duplex subtiliter medium. Item motum q^o extoradus pulsat sumam et infirmam tam n^o pulsabilis iuri medici. Et unius in manu q^o moueri a p^ois motuas. q^o si consideraret motus chordarum vix duplex ut & duplex sublim^o, q^o motus n^o neque chordarum et infirmarum. Vn^o iuncto iste dicit motum ita et uniuersitatem, loquuntur de motu in manu et in chordarum.

Colliget 2° liquidum descendenter a concavo lumen ad extream unam in aequali spaciis continuatione, nampe ubi q^o aequaliter multipliciter sufficiunt, ad iun^o n^o motus. q^o si leges p^o foramen descendentes q^o circa p^o diametrum operis ista perfectata, unius motu descendentes q^o n^o possibiles in centro & aliquatenus in centro ascendentes ad aliam p^om in impinguis, q^o unius motus i^o pendit q^o unius lumen sectum. q^o si caput removatur ad centrum alijs erit motus, unum pilum in oppositas partij p^oies condit. Obstatq^o in i^o liquidum i^o centro n^o exquiritur s^o in se pilum, qd s^o id, q^o opus faciat ut se q^o ad sui ponderis aequalium in centro conponat, q^o adepto fine gestet.

Colliget 3° q^o ad dicimus motum regere unu tempus, idem et, atq^o dicens motum unum n^o debere alijs medie quas mox inter se solari. Vn^o nomine tempus, n^o intelligiti tempus, seu duratio motus primi mobilis, nec tempus, seu duratio uiridis motus.

Finis libri Quinti.

Liber Sextus Physicorum

Capit. i^m. et 2^m.

Quæstiō. i^d.

Vin divisibilit̄a sint entia realia et incon-

fīnvo?

i^d Qta: i. si nōne sufficiet linea et puncta uera et possi-
ua entia reata ex illibet in magnitudine? qd affl. deughine
1° q^a figura teste iste c' in ista superficie. utq; in ista item
superficie corporis, qd c' p'stē opacum alioq; si lux intas pe-
turraret iam esset diaphanum. 2° qd illa om̄e se tangere
ex iuxta extrema sunt ut teste Pho, hoc c' in eodem si-
tu: ut extremitas eorum corporum se tangentium n̄ sunt
ipse corporum profunditatis (q^a ha se expellunt ne de'
penetratio): sunt ḡ extrema sufficiet eorum corpori
q^a superficies n̄ regunt locum, mo latitudinem, m̄ j̄m in di-
uisib; sunt, ḡ ha danti.

3° q^a si n̄ datur superficies n̄ datur actio uni-
formiter diffamis, f̄ j̄m ponati q̄ libas qd ostendo sic.
q^a si n̄ recti superficies aeris, in q̄ recipi alii lux ut unum
q. recipieta q̄ha lux in p̄ aeris divisibili dicitur datus
q̄ha pars in duas p̄es eij, harum q̄libet ej̄ sem lucem
habebit, ut unum: ḡ iam illa lux n̄ fuit puncta
uniformiter diffamata, sed dem c' conformis in diversis p̄ies.

Et si linea in contactu cylindri sup p'stē
planum n̄ in tangit planum nisi in linea; Et si deponi-
tis in contactu corporis p'stē sphaericū sup p'stē
planum sicut in cylindrum, sphaericum corporis tangere
p'stē planū in p̄e iam illi adiuncti, qd c' impossibile est de-
nisi autoritate Ph.

Qta 2^a V' indiscernibilia positiva et realia sentur ad
n' in fine continuo tñ. Id est in medio? Qd affl. 1° qd in:
discernibilia n' snt nec ad secundum existentem id exia
ad illud p'sc c'pulandas: qd n' sit in fine sunt id in medio.
2° qd natu' nul' dñct punctum qd n' sit in p'sc linea
nec linea qd n' sit in p'sc sufficiet qd natu' sola sufficiet
ita claudit continuum ut id ultra illam n' plendat.

Qta 3^a Et si p'sc n' sit idem se cum corpore, linea cum
sufficiet, punctibus in linea? Qd neg. Abst. 1° qd sufficiet du
p'ouit ic' in eodem loco nat: qd n' corpora ab eis n' distingui
vtr, p'serunt et in eodem loco collocaui, ac p' d'ab' p'entia
corporum nat: 2° qd i' est idem cum una p' corporis tñ
cum duali, q' u'it, n' 1^m qd n' d'ab' p'entia: Non
2^m qd sequeret ille p'sc n' distinguiri reatu' in se cum
est in idem natu' cum una sufficiet. qd n' sunt idem reatu'
sufficiet cum corpore etc. Eadem argu' fieri possit de li
nea in partium sufficiet et de puncto in partium linea.

Hinc collig. 1° n' sine necessitate ponit indiscernibi
lia in existentia cum sene illis p'sc nequeant ic' uniu'ls. Va
et admittenda sunt similia indiscernibilia in existentia di
scernibili: qd si Deas punctum ultimum separaret a li
nea dirusa manaret linea trista neg. T' ultra p'tenderet.

Collig. 2° in linea v.g. dñci infinita puncta clausa
oudq' punctis, q' darentur in linea dicimur a corpore separata
et 2° assignenti in linea adiuncta corpore, hoc n' n' est absurdum
cum ita p'fuerint ad existentiam finitam. Non t' p'serit
assignari punctum 2^m imm' p'fecto triste. L' assignato qd
imm' segn' linea pass. et in ea p' infinita puncta.

Collig. 3° Est ic' puncta in uno circulo minori
linea, quod sunt in circulo maiori, in quo minor includi
reatur, qd uterq' circulus sit infinita, et in infinito l
dantur plus, s' punctoras.

Collig. 4° in liber continuo esse unam eam
lineam habent infinitas partes, n' tamen modo quo
reguntur ad infinitum actu, ut faciat ex questione
de infinito.

Colliget 5. p' motum localem securis. Vg. q' diuiditi jn-
tusq' puncti indivisibilia, n' p' ipse mst, p' se illa pducatur.
Ita q' tunc perdita unione. Vg. q' taliter inn' p's, q' sensu' s'nt
resultat alia unio, q' cum altera p' libet ex diuisi' unita.

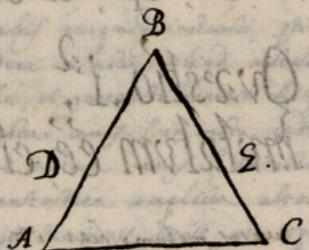
Colliget 6o. Xa opinioem Suariz platiherem in subi-
mati et' dari indivisibilia, aq' p' indivisibilia quantitatis
h'c' in s'nt' n'bi p'portionata.

Colliget tam' item p' diuidia infinita, q' n' actu id
p'ia regit c' in continuo, n' in p'ellixiste indivisibilia id
p'ies continuo. Dein q'ndo dixit puncta c' infinita in linea
potestate, n' actu intellectu' puncta resultantia p' diuisi'is
in infinitum. Item dicit de h'c' in suffici'rum, et de su-
ffici'bus in corporis. Item q'ndo dicit punctum cognoscitur
ratione n' usitate punctum c' pru'acionem, id p' illam ex-
pli'cari. In 7o arti' p'ponit' r'ia regans indivisibilia,
q' lat'c' in meta' examinat'.

QV'RSI'IO 2^a & continv'um ex solis indivisibilib' coalescat?

R'eg'. Et' hic aucto. 2^a multis argumentis p' media accepta ex dico
Such'is unum suffiat. Si linea contaret ex 10th punctis, regredi' c'
lach'orem n' p'ec' supra q'mlibet lineam retum describit triangulum
aglomerum: n't. n' linea trium punctorum. A. C. supra q'm deperi-
bunt triangulus aglomer. A. B. C. Dein signant' puncta me-
dia in lateribus. D. E. Hor' p'posito l' illa puncta C. D. E. distan-
ti' se l', n' distanc'. Si n' distanc'; go' in illis finit' triangulus:
aq' p' lat'eran' erunt nisi duorum punctorum c' sup'p', Si' n' distanc'
aut p' aliq'z min' puncto aut p' punctum aut p' aliq'z mai' puncto.
Non en' aliq'z punctum est' indivisib'. Non en' q' p' distancient
puncta D. E. inv' se, p'positio. A. C. finit' linea. A. D. Et C.
E. essent parallele nec unijm' tangentes, aq' p' n' p'ficiunt tri-
angulum. Non deniq' 3^a, sic. n' mai' distancient inv' se puncta D. E.
q'm puncta

qm puncta A. C. aequin linea A.D. E. C. E. n'concurrent
versq puncta D. E, et multo minus possunt confidere triangulu,
qd totum appetit in figura supposta.

In collegio 1° viri punctum, qd sit initium linee, et altera viria divisione sumpta, id lineam, et ex consequenti infinita puncta, qd initium punctum qd sit initium linee, et in ea alia, slectissae acceptas n' sit punctum, qd ut supponitur viria puncta esthinc accepta contra diuiditur puncto, qd c' initium linee; n' e' it. linea, qd linea constat punctis, aequin' d' e' sunt viria puncta in illa collectione contra suppositionem.

Aliges 2° idem dom' c' instantiis temporeis, qd de punctis linee. Aliges 3° unitatem hinc se ad numerorum sicut punctu ad lineam, in alijs, n' in istis, qd sicut unitas c' priuum numeri viria punctum c' priuum linea: n' u' linea constat sicut punctis, ut n' istis unitatibus coaleat.

Aliges 4° in dividibiliis, c' ipsi formans in continua nec c' in conuenerit qd non multa, immo infinita non in reglo qd compositorum sit multiplex, infinitum, id tñ qd sit integrals in infinitum dividibile.

Aliges 5° duas by lineis circulariis qd rotatis ad tangentem et ambo in lignum, v.g. a' respondere in ligno duas superficies qd sint in ipsis ligno immixtæ, qd cum duobus illis superficiis aquæ et aliæ res sint in eodem loco, un' una in ligno sufficit tñ sufficiat, ut illis duas by respondent.

Collegio 6° tempore mensurans, tñ intellectus multis ejus Anguli, n' c' tempore continuum id discretum, aequin' n' obstat qd minus ex instantiis in dividibiliis coaleat, qd tñ repugnat

continuo tempore, nunc et' regnante continuo iustitiae constare ex 15 legi in
deceptibili.

Caput 3^m, 4^m, et 5^m.

Quæstio 1° Definire 1^m mutatum esse, et 1° pars motus?

Propositus 1° Motus versus motum habet 1^m mutatum est? Pro neg. quia mutatum est significat ex hanc fiducia auctoritate p. primus motus, id est uerius subiectum mutatus est: sed motus uerius initium non habet alicun p. secundum, p. tertiū auctoritatem pars motus, q. p. non est pars motus minor: Go uero in statu non habet 1^m mutatum esse.

Propositus 2° Et ex p. finis habet motus ultimum mutatum est? Pro pleniori hinc, q. plenius respondebit de mutata, in fine motus adhuc uiget admodum n. p. generaliter, atque adeo in eo manifesto q. deserit motus ultimo mutatum est: Go dicitur ultimum mutatum est. Alijudo ramen n. dicit ultimo mutatum est, q. alijudo res motibus in eo manifesto q. deserit ultimo est mutata, atque ita n. triplex in ea motus intransire. Ago in sequenti datur iste ultimum mutatum est.

Propositus 3° Et in motu possit assignari pars 1^m in inicio, ultima in fine? Pro neg. q. illa pars ex motu q. assignari potest insuperabiliter (cum effectu sint insuperabiles, ut continua) in duas: Go jam illa pars n. erat 1^a. Sed mo. q. non est assignabiliter ultimam p. secundam motus.

Colliges 1° in p. rationis n. vari 1^m mutatum est, q. p. secundum motu unius pedis. V. g. occupat spatium pedale, q. sit spatiale circulum ab eo spacio, q. ante eam occupabat, nec decurrere debet infinita loca non se coiuncta, ex q. n. poterit assignari aliquatenus q. sit 1°.

Colliges 2° motum uerius p. secundum n. est infinitum, varius ex transverso illo spatiale q. erat ex motibus in eo instanti, in q. n. datus motus, q. immo. post futurum erat.

Colliges 3°

Oliges 3° in eo uenit, in q[uaestione] Canis. Vg. e' uiri desiderio
in medio tempore morireti n[on] dari. Alium mutatum est motus canis
qua care interuenit n[on] potest dari idem n[on] motus, cum n[on] habeat unitatem
numeriam mobilis. Q[uod] et n[on] dubiti aliq[uo]d mutatum est, q[uod] ad ille
lum canis motum pertinet. Et si n[on] dubiti i[m]mutatum est
motus cadaveris. N[on] dubitis unquam instanti generanti p[ro]te[re] ad ali-
quem motum respondere in motu aliqd mutatum est. Et instanti
n[on] i[m] canis morte illa, et generatio cadaveris illa, n[on] respondebat ali-
qd mutatum est in motu canis, i[m] motu cadaveris, q[uod] tale instan-
tia n[on] generat p[ro]te[re] ad motum canis, i[m] motu cadaveris, Et
dicitur actio q[uod]dam momentaria completa abierit, sive absentia
et temporis, q[uod] neq[ue] p[er] tempore exstet nec copulat, i[m] mensura
generacionis cadaveris, q[uod] ex isto p[ro]ficia tantum motus canis, et extensio
n[on] inchoat cadaveris motum.

Oliges 4° a regare in motu dari i[m] p[er] curiam. Vg. palma-
rum, i[m] n[on] datur alia p[er] curia palmaris, sed regare absolute n[on] dari p[er] que
n[on] datur alia minor.

Oliges 5° in motu digno, q[uod] Angelus illuvaret deinde intellectu
suum dari tam p[er] curia. Vg. i[m] instanti, in q[uod] i[m] huius, q[uod] tamen nostra
dicitur i[m] demodo continuo nisi in contras nos infertur.

Caput 6^m Quæstiō: prima.

Quæne aliqd in instanti moueri possit?

Ita 1° q[uod] corposu[m] moueri possit in instanti? Q[uod] neg[atur] i[m] q[uod] a motu est
instanti continuus et successivus: Id continuus est et successivo negatur
dari in instanti: q[uod] nec motus. 2° q[uod] si est instanti i[m] mensura mu-
tati est, nec tempus i[m] mensura motu: q[uod] si est mutata est n[on] potest
mensurari p[er] tempus, nec motus poterit mensurari p[er] instanti, q[uod]
sicut si datur in instanti.

Si quis 1° id q[uod] certi in instanti in instanti est: Id quando
certi corporis p[ro]p[ter]e moueri certi in instanti, q[uod] corposu[m] illud in instanti